

17 Ağustos 1999...

17 Ağustos 1999'da meydana gelen deprem, ülkemiz coğrafyasını saran jeolojik tehlikenin unutulduğu veya unutturulduğu koşullarda nasıl yıkıcı bir afete dönüşeceğini gözler önüne sermiştir. Jeolojik, Morfolojik ve Meteorolojik özellikleriyle doğa olaylarının sık yaşandığı, %93'ü aktif deprem kuşağı üzerinde bulunan ve nüfusunun yaklaşık %98'i deprem riski altında olan ülkemizde uyarılar dikkate alınmadığı için doğa olayları hala afete dönüşmeye devam etmektedir.

Bugün 17 Ağustos depremin üzerinden 8 yıl geçti. Başta Jeoloji Mühendisleri olmak üzere mühendis, mimar ve şehir plancılarının ülkemiz

deprem riski konusundaki uyarılarını dikkate almayan siyasi iktidartar, bu kez felaketten ders çıkartılar, planlı ve afet güvenliği yüksek yerleşmeler için gereksinim duyulan kurumsal hukuksal ve ekonomik önlemleri ivedilikle alırlar beklentisi söz konusu iken, geçen sene ULUSAL DEPREM KONSEYİ lağvedilmiştir.

Kalitesiz ve plansız yapılaşma ile jeolojik ve jeoteknik faktörler göz ardı edilerek yapılan seçimlerinin acı sonuçlarını, bugüne kadar defalarca yaşadık.

Siyasi ve maddi rant amaçlı imar aflarının doğrudan ve dolaylı olarak sürekli gündemde tutulması, siyasi erk tarafından tüm yasal

olanaklardan yararlandırılması kaçak ve denetimsiz yapılaşmayı özendirir. Milyonlarca yılda oluşan doğal servetimiz olan ovaların yerleşime açılması, sağlıklı kentleşme ve güvenli yapılaşma sürecindeki temel yanlışları oluşturmaktadır.

Bu konuda Belediyelerimize büyük işler düşmektedir.

Güvenli yapılaşmanın üç temel boyutu bulunmaktadır. Birincisi şehir planlama kriterlerine uygun yer seçimi, ikincisi yapılarda tüm mühendislik ve mimarlık hizmetlerinin yerine getirilmiş olması, üçüncü olarak ise yapı malzemelerinin kaliteli seçimidir.

Son zamanlarda Marmara denizinde bulunan Kuzey Anadolu Fay Hattının segmentleri ile ilgili olarak açıklamalar verilmektedir. bu çalışmalar ve açıklamalar, tehlikenin büyük olduğunu ve en geç 30 yıl içinde hareketliliğin yaşanacağını göstermektedir.

Bursa'daki tehlikeyi tabii ki sadece Marmara Denizinden geçen KAF ile sınırlamak mümkün değildir. Sehrimiz çeşitli fay

sistemleri üzerine oturması nedeniyle, tektonik aktivitelere her zaman uğramaya mahkumdur. Özellikle Şehrimizin kuzeyinden geçen ve kuzeydoğuya doğru uzanan KAF'nın Gemlik'ten geçip İznik Geyve istikametinde devam eden güney kolu, yaklaşık 500 yıldır enerji biriktirmektedir. Ayrıca turuncu renkte gösterilen ve ova ile Uludağ masifini birbirinden ayıran fay sistemi de aktifliğini korumaktadır. 1855 yılı depremi buna bir örnektir. Bu fay sistemleri dışında küçük fay sistemleride mevcuttur.

Şehirleşme açısından Bursa'nın şu anda deprem olgusuna hazır olmadığı görülmektedir. Bir deprem sonrası gereksinim duyulacak olan boş alanlar ve alternatif yolların bulunmaması nedeniyle deprem sırasında oluşabilecek hasarın boyutu daha da büyüyecektir.

Büyükşehir Belediyesi tarafından risk haritası sadece zeminin taşıma gücü değerleri dikkate alınarak hazırlandığından ortamı değerlendirmede yetersiz kalmaktadır. Bu nedenle arazinin jeolojik ve morfolojik durumu da göz önüne alınarak taşıma gücü değerleri ile bir bütün oluşturularak bu haritanın hazırlanmasında yarar görülmektedir.

Ayrıca ova, diğer zeminlere göre yüksek oranda sivilaşma ve zemin büyütmesi meydana getirdiğinden, depremde meydana gelecek hasar çok fazla olmaktadır. Bu nedenle Bursa Ovasında yapılaşmadan kaçınılması gerekmektedir.

Bu nedenle yeni yerleşim yerlerinin yapılaşmaya açılmasında göz önüne alınacak kriterlerin en önemlilerinden bir tanesi jeolojik jeoteknik etütler olup, bu etütler bilimsel ölçütler ve standartlar kapsamında gerçekleştirilmelidir.

Kent yöneticilerinin baskı altında kalmadan teknik verilere uygun yapı ruhsatlarını vermelerinin gereği daha fazla önem kazanmaktadır.

Deprem ülkemizin kaçınılmaz bir yaşam gerçeği olduğu biline

getmektedir. Bu nedenle bireylerin yaşam mekenlerini teknik denetimden geçirterek sonuçlarını uygulamaları; kent yöneticilerinin de kamu ve toplu yaşam alanlarında bu denetimlerin yapılmasını sağlayıp sonuçlarını uygulamaları ile can ve mal güvenliği en üst konumda koruma altına alacakları bilimsel kaçınılmaz bir gerçektir.

Afet gerçeğinden hareketle, afet tehlike haritaları, mikro bölgeleme, jeolojik jeoteknik etütler, her tür planlama da temel girdi olması sağlanmalıdır.

Ayrıca Büyükşehir Belediye Başkanlığına bağlı AKOM benzeri

kurumların Büyükşehir sınırları dışında da kurulması ve de tüm AKOMların konu ile ilgili tüm kurumlar ve sivil toplum kuruluşlarıyla ilişkisini güçlendirmesi; afet durum planlarını tüm kente, her bireye duyurulur hale getirilmesi, can ve mal güvenliği açısından daha sağlıklı sonuçların ortaya çıkmasına yardımcı olacaktır.

Toplum ve yöneticilerimizin, belirttiğimiz konularda duyarlılık göstermeleri dileğimizle saygılar sunarız.

17 Ağustos 2007